

India 2008

29/11 – 14/12

Wietze Janse

Inhoud

- Reisschema
- Reisverslag
- Bezochte gebieden

Deelnemers

Kees de Vries (Reisleider), Peter Los, Marco Witte, Reina Plantenkamp, Peter Rozemeijer, Wilma Rummens, Jan van der Zee, Huig Ouwehand, Bart De Keersmaecker, Andre Janssens & Wietze Janse.

Reisschema

29 November

09:30: Opgehaald door Kees.
11:00: Naar Helsinki, hier na 2 uur aangekomen, 7 uur wachttijd.
21:00: Naar New Delhi, waar we rond 6:00 (Indiase tijd) aankwamen.

30 November

06:00: Aankomst New Delhi.
08:00: Vertrek met bus naar Corbett.
15:00: Aankomst Corbett/Tiger Camp.
16:00 - 17:30: Rondgelopen bij Kosi Rivier.

1 December

08:00 - 10:00: Op weg naar Nat. Park Corbett, gevogeld langs de weg en de Kosi Rivier.
10:00 - 17:30: Gevogeld in Corbett park, eerst langs de hoofdweg richting hotel Dihkala camp. In de middag rond dit camp langs de rivier.

2 December

07:00 – 10:30: Langs de rivier en later in het bos gezocht voor tijger en gevogeld. Geëindigd bij uitkijktoren.
11:00 - 15:30: Door Corbett teruggevogeld, nu onderlangs langs de rivier.
15:00 – 17:30: Kosi rivier.

3 December

07:00 – 12:00: Kumeria Trail en Forktail Creek.
13:00 – 20:00: Van Corbett naar Pangot (Jungle Lore Lodge) gerden met onderweg plek 'White-rumped Vulture', Corbett Falls, Sadiatal Cascade en Nianital.

4 December

07:00 - 12:30: Pangot uphill.
13:30 – 17:30: Pangot downhill.

5 December

06:00 – Vertek naar Sat Tal.
07:30 – 8:30: Kianchi Dham.
09:30 – 11:00: Accentor fields en Valleitje bij Sat Tal.
11:30 – 15:30: Sat Tal (valleitje en achter restaurant).
15:30 – 17:30: terug naar Pangot, langs de weg nog gezocht naar fazanten.

6 December:

06:00 – 09:00: Pangot Uphill.
10:00 – 20:00: Van Pangot naar Mud Hotel, rit naar het zuiden.

7 December

04:30 – 13:30: Rit van Mud Hotel naar Chambal.

13:30 – 18:00: Omgeving en bootocht Chambal rivier, geëindigd Chambal River lodge.

19:00 – 21:00: Chambal River lodge naar Bharatpur (Hotel Sunbird).

8 December

07:30 – 17:00: Gehele dag rondgelopen in Keoladeo Nat. Park (Bharatpur). Eerst rond de Nursery, later het hoofdpad naar Keoladeo tempel en vanhier de noordwest en zuidkant van Mansarovar Jheel.

9 December

07:30 – 10:00: Enkele plekken in Bharatpur voor Goudsnip.

10:00 – 13:00: Landbouwgebieden ten zuiden van Keoladeo Nat. Park (Bharatpur).

14:00 – 17:00: Keoladeo Nat. Park (Bharatpur) wandeling van Shanti Kutir – Ram Band naar Mrig Tal.

10 December

08:30 – 18:00: reis van Bharatpur naar Ranthambor met onderweg meerdere tussenstops.

11 December

06:00 – 10:00: Ranthambor park, trail 5.

11:00 – 14:00: Ranthambor, steppe en halfwoestijn ten westen van het park.

14:30 – 17:30: Ranthambor, trail 4.

12 December

06:00 – 12:00: Zuidoosten van Ranthambor, inclusief Lake Mansarovar.

14:00 – 17:00: Koolzaadvelden ten westen van Ranthambor.

21:00: Treinreis van Ranthambor naar New Delhi.

13 December

06:15 – 10:00: Aankomst New Delhi, ontbijt in het hotel en rit naar Sultanpur Jheel.

10:00 – 13:00: Rondwandeling Sultanpur Jheel.

14:00 – 16:00: Omgeving Sultanpur Jheel.

14 December

9:00: Vertrek naar Helsinki, na 7 uur aangekomen, 2 uur wachttijd.

15:00: Vertrek naar Amsterdam.

18:00: Aankomst Amsterdam.

Note: tijden zijn plaatselijke (winter)tijden:

- Amsterdam GMT +1
- Helsinki GMT +2
- India GMT + 5 1/2

Reisverslag

29 November

Half negen stond ik buiten, samen met een buurman die ook naar verre bestemmingen vertrok. Even kletsen over ditjes en datjes en daar kwam Kees de Vries (of beter gezegd zijn vrouw) de hoek om scheuren. De koffers erin gegooid en op weg naar Schiphol. De eerste deelnemers stonden daar al te wachten en de eerste handjes werden geschud. Enkele (min of meer) bekenden, de eerste kennismakende vage gesprekjes en even wachten op Bart, die wat vertraging had met de trein vanuit België. Inchecken en paspoortcontrole ging vlot en even daarna de bekende bak koffie voor vertrek. Het werd een korte vlucht naar Helsinki waar het bij aankomst (rond 4 uur lokale tijd) al donker begon te worden). We moesten daar op het vliegveld heel wat uurtjes volmaken voordat ons vliegtuig naar New Delhi vertrok. We vulden de tijd met wat shoppen, vogelboeken lezen, kletsen en een laatste goede Europese (fastfood)hap, een hamburger of een pizza. Uiteindelijk klommen we op het vliegveld en beten we een 6.5 uur durende vliegreis doormidden om 's ochtends vroeg in New Delhi te landen.

30 November

Paspoortcontrole ging redelijk snel. Sommige ambtenaren werkten wat langzaam of moesten meermalen uitleggen dat Corbett (onze 1^e bestemming) echt in India lag, maar we kwamen er doorheen. Koffers snel gevonden en daarna opzoek naar de 'roepies'. Sommige wisselden hun euro's, anderen trokken hun geld uit een automaat. Dat moest in twee keer, omdat je maar maximaal 5000 roepie per keer kon/mocht trekken en we toch minimaal 10.000 (150 euro) op zak wilden hebben. Uiteindelijk bleek dit bedrag ruim voldoende om alle kosten in de 2 weken te dekken, zoals drank, parken, fooien, etc. en hielden we nog weer ruim over. Het duurde even voordat iedereen dus zijn beurt had gehad en Marco en ik liepen alvast stiekem naar het raam om de eerste soort(en) te scoren. De Huiskraai was de eerste, gevolgd door de Common Myna (de eerste nieuwe voor mij). Daarna Bank Myna, Asian Pied Starling en Zwarte Wouw.

Lang konden we niet kijken, we moesten snel de bus in en de koffers laden, we hadden nog een 8 uur lange busreis voor de boeg. Laden, instappen en rijden dus. En wat je dan meemaakt .....

Totale chaos en anarchie op de weg. Constant toeterende auto's, driewielers en brommertjes. Weg opbrekingen, ossenwagens, karren met suikerriet, drukke dorpjes, markten, we worstelen ons er doorheen. Langs de weg alleen maar troep, arme mensen, meer troep, meer arme mensen ..... maar langzaam aan naderen we ons doel, ons hotel Tiger Camp bij Corbett aan de voet van de Himalaya.

Daar werd het rustiger en konden we even bijkomen van deze overweldigende ervaring.

Rond een uur of 3 kwamen we bij het hotel aan, de meesten wilden (ondanks de 22 uur durende reis) direct aan het vogelen. Maar het hotel had al uren op ons zitten wachten en wilde graag nog de lunch serveren en het zou niet beleefd zijn deze te weigeren. En toen we aan tafel zaten, was het toch wel lekker om onze eerste Indiase maaltijd naar binnen te schuiven; we konden zelfs wel 2 bordjes aan.

Maar ja, die roepende onbekende vogels in de tuin, die moesten bekeken worden, zeker toen de gids (Ratan Singh) ons de eerste Collared Scops Owls aanwees. Een Black-crested Bulbul zat erboven te schelden en de fotografen begonnen hun eerste plaatjes te schieten. Daarna snelden we naar de bus om een paar kilometer verderop bij de rivier te gaan kijken, de plek voor mijn eerste wenssoort, de Ibisbill.

Probleem van die eerste uurtjes vogelen is dat alles nog nieuw voor je is. Bij het uitstappen van de bus langs de rivier begint het gelijk al met White-browed Wagtails, Masked Wagtails, Grey Bushchat, Plumbeous Redstart, River Lapwing, bijna allemaal uiteindelijk zeer gewone soorten, maar die eerste wil je toch beter bekijken.

Gelukkig heb je ook deelnemers en leiding (Kees) die al vaker in India geweest zijn en dit gewone spul aan zich voorbij laten gaan.

En, ook gelukkig, had Kees maar enkele minuten nodig om ons te informeren dat hij de Ibisbill gevonden had. Dat lieten we ons geen 2x vertellen en al gauw hadden alle deelnemers de vogels (uiteindelijk 3 ex.) in beeld. De fotografen mochten toen een stapje dichterbij en even later stonden Marco, Peter en ik de eerste plaatjes in het laatste licht te schieten. Deze soort konden ze ons niet meer afnemen! Helaas werd het al snel donker en gingen we weer terug naar het hotel. Een Brown Fish-owl sloot de trip af door (voor degene die aan de juiste kant zaten) prachtig langs te komen vliegen.

Op het hotel werden de kamers betrokken (ik mocht bij Kees op de kamer) en maakten we ons voor het diner klaar om voor de eerste keer te 'lijsten'. Een uitnodiging om mee te doen aan de plaatselijke bingo werd, ook door de meer bejaarde deelnemers onder ons, vriendelijk afgewezen, hoewel er aanzienlijke prijzen in roepies te verdienen waren. Het diner smaakte ons goed en zagen we dat er ook toetjes geserveerd werden. Dit tot grote vreugde van Jan, die de zijne altijd aan iemand wist weg te geven. Bij Kees zag je derhalve de kiloetjes erbij komen.

1 December

De volgende ochtend stonden de meeste alweer te trappelen om vogels te gaan kijken. Ontbijt werd snel genuttigd en buiten wachtte ons een verrassing in de vorm van 3 jeeps, waarmee we de volgende dagen verder zouden gaan. Omdat we 1 nacht in Corbett zelf zouden overnachten, namen we alleen de nodige spullen mee en de rest van de koffers sloegen we op.

Even later vertrokken we en begonnen we vanaf de weg vogels te kijken, met een tussenstop om toch nog even bij de rivier te kijken. Deze tussenstop leverde de eerste boomklevers (Chestnut-bellied & Velvet-fronted) op, de eerste Black-rumped Flamebacks, Oriental White-eyes, Jungle Babblers, Red-Whiskered Bulbuls etc. Soorten die

we nog met kilo's te zien zouden krijgen, maar die eerste moeten toch ook bekeken worden. Bij de rivier werd op een hoge steile rotswand aan de overkant naarstig gezocht naar de Rotskruiper. Marco vond hem snel terug, maar vlak onder onze voeten op wat grote stenen van de rivierbedding en hier liet de vogel zich mooi bekijken. Verder soorten als Zwarte Roodstaart (oostelijke ondersoort), White-crowned Robin-chat, Plumbeous Redstart, Brown Rock-Chat, Slaty-blue Flycatcher en Rusty-cheeked Scimitar-Babbler, die zich mooi lieten bekijken en fotograferen.

Onderweg naar Corbett nog de eerste soorten als Changeable Hawk-eagle, Alexandrine Parakeet, Black Drongo, Bar-winged Flycatcher-Shrike, en nog veel meer, zoals dat op de eerste dag echt vogelen gaat.

Halverwege de ochtend arriveerden we bij de ingang van Corbett. Hier strekten we nog even onze benen, scoorden nog een aantal leuke soortjes en toen opzoek naar de tijger. Maar gelukkig kom je op zoek naar deze imposante verschijning nog genoeg vogels tegen om te zorgen dat de lijst langzaam groeide en waarbij we de soorten steeds mooi te zien kregen. Af en toe was het wat moeizaam om vanuit alle 3 de jeeps de vogels te zien te krijgen, maar ook dankzij de stuurmanskunsten van de 'drivers' lukten dat meestal toch wel.

Ook werden de eerste Sambar en White-spotted Deers waargenomen en de Hanuman Langur liet zich hier ook regelmatig bekijken. Tweemaal mochten we even uitstappen en hier werd o.a. gespeurd naar de tijger, maar helaas. Vogels gelukkig genoeg met o.a. soorten als Fulvous-breasted Woodpecker, Blyths Leaf Warbler, Red-breasted Flycatcher, Rufous-bellied Niltava, White-rumped Shama, etc.

Halverwege de middag kwamen we aan bij het hotel en na het inchecken en de omgeving afspeuren (met o.a. River Tern, Oriental Darter, wilde Indische Olifanten en Gaviaal), gingen we weer de jeeps in om te kijken of we toch nog een tijger konden vinden. Een leuke tocht met o.a. Maroon Oriole, Blue-bearded Bee-eater, Hodgson's Stonechat, Pied Harrier, Pied Bushchat, Red Junglefowl etc., ondanks het feit dat we de tijger weer moesten missen.

's Avonds eten in het hotel, waarbij een Indische schone mij liet weten me toch wel 'cute' te vinden. Maar Kees wilde zijn plekje niet afstaan, weer geen tijger voor mij. Dan maar lijsten, vroeg naar bed om de volgende dag weer op stap te gaan, we moesten die tijger dan in het park maar gaan vinden.

2 December

's Ochtends betrokken we weer vol goede moed in de 3 jeeps om een tijger te gaan vinden. Er lag een wollige deken van grondmist over de velden, maar verder was het zicht goed. Changeable Hawk-eagles zaten met regelmaat langs de weg en lieten zich fraai bekijken, verder was het in het begin vrij rustig qua vogels. In het dal geen tijgers dus reden we het bos maar in. Ook in het bos hadden we geen geluk. Derhalve reden we maar naar een uitkijktoren om daar ons geluk te beproeven. En dit was wel weer een eldorado voor vogels met o.a. Lineated barbet, Blue-throated Barbet, Rufous-bellied Niltava, Collared Falconet, Pallas-, Lesser- en Grey-breasted Fish-eagle, etc.

Van hier weer terug naar het hotel, eten, en dan weer de jeeps in om onderlangs weer terug naar de uitgang van het park te rijden. Enige vertraging omdat onze 'driver' zijn sleutels kwijt was, maar gelukkig met enig zoeken vond hij ze toch weer terug en kwam hij even later opgelucht weer aanlopen. We konden vertrekken en stonden weer voor een mooie tocht. Het begon met een groep Slaty-headed Parakeets, die we in het achterste busje alleen zagen wegvliegen, maar dat werd weer ruimschoots goedgehaakt toen even later een Rufous-bellied Eagle over kwam en zich fraai liet bekijken, gevolgd door de eerste Red-headed Vultures en Crested Treeswifts. De vogels en apen wisselden zich in een snel tempo af, nauwelijks van de ene soort bekomen of de volgende diende zich alweer aan. Twee Brown Fish-owls deden hun best zich te verbergen, maar lieten zich uiteindelijk mooi bekijken, toen de jeeps na wat heen en weer draaien de juiste posities hadden gevonden. Himalayan-, Cinereous- en Griffon Vultures, werden afgewisseld of lastig gevallen door Pallas Fish-eagles en Gray-breasted Fish-eagles. Grote groepen White-rumped Needletails lieten zich fraai bekijken en we ontdekten er nog enkele Alpengierzwaluwen tussen. Volop genieten derhalve vanuit de jeeps, maar we waren toch blij dat we bij het volgende kamp aankwamen waar we weer even onze benen konden strekken. De lunchboxen werden uitgepakt en haastig opgegeten, want in de buitenlucht eten midden tussen de vogels leverde teveel onrust op voor ons, eenvoudige vogelaars. De fotografen stonden steeds met hun camera's in de aanslag om een overvliegende Mountain Hawk-eagle, een vlakvoor zittende Himalayan Bulbul, Plumbeous Redstart of Gray-capped Woodpecker te fotograferen. De eerste Coppersmith Barbet liet zich fraai bekijken en uiteindelijk weer verder het park door. De volgende stop was van korte duur, want onze gids hoorde vlak na uitstappen verderop in het bos de Great Slaty Woodpecker roepen. Daar wilde we onze stop graag voor opofferen, ofwel, even later scheurde de jeepjes naar de plek des vogels. Er zaten er meerdere te roepen en ondanks dat het enorm grote spechten moesten zijn, kregen we ze maar niet in beeld. De 'drivers' deden hun best om de jeeps op de juiste plekken neer te zetten, maar het bleef moeilijk. Een enkele kreeg een vogel in beeld, maar deze zaten zo verscholen, dat zelfs goed uitleggen niet hielp, zeker als je vanuit een andere jeep keek. Gelukkig werden de vogels na een klein half uurtje iets behulpzamer om toch uiteindelijk open bloot tegen een stam te gaan zitten. Nu kreeg iedereen de vogels te zien en konden we ze zelfs op de zeer gevoelige plaat vastleggen. Nog nagenietend van de spechten reden we door, maar lang kregen we daar de tijd niet voor. Drie Tawny Fish-owls verstoorden wreed de rust, maar lieten zich rustig bekijken en fotograferen. Nadat we al enkele kleine groepjes White-crested Laughingthrushes hadden gezien, was de enorme groep van tientallen White-throated Laughingthrush weer enorm indrukwekkend. Dat die vogels in zulke grote groepen met elkaar optrekken! Zo naderden we de uitgang van het park. Hier kwamen we later dan de bedoeling was, waardoor we het programma iets aanpasten. Morgen zouden we de rivier en de gebieden meer naar het noorden bekijken, vanmiddag hadden we nog net genoeg tijd om terug te keren naar de plek van de Ibisbill. Deze waren daar nog steeds aanwezig, maar hier ook nog veel

andere leuke soorten zoals Blue-whistling Thrush, White Wagtail (Indiase ondersoort), Masked Wagtail, Crested Kingfisher, Tjiftjaf (Siberische) etc.

Genoeg dus om 's avonds voldaan terug te keren in Tiger Camp, onze opgeslagen koffers te pakken, douchen, lijsten , eten en dan die goede nachtrust.

3 December

In de ochtend verzamelden we ons weer vroeg voor het ontbijt, daarna de bus in om nog wat leuke stukken net buiten het park Corbett te bekijken. We reden eerst noordelijk naar een goede plek bij de rivier. Maar deze rit werd nog onderbroken door een opmerkelijke stop. We stopten even om enkele Tawny Fish-owls te bekijken en toen we die mooi in beeld hadden (zaten gewoon boven de weg) hoorden we vanuit het bos twee brullen/grommen en daarna een enorme kakofonie van schreeuwende Indiërs. De gids maande ons direct de bus in, onder uitroepen van 'tiger, tiger...'. Vanuit de bus wachten we af of we iets zouden zien, helaas geen tijger. De gids informeerde later wat er gebeurd was en bleek er inderdaad iemand te zijn aangevallen door een tijger, maar gelukkig geen doden of zwaargewonden. Bleekjes reden we verder, maar dat kwam meer doordat de meesten baalden dat ze de tijger weer niet te zien hadden gekregen, terwijl hij zo vlakbij zat.

Derhalve gingen we uit armoede maar bij de rivier kijken. Hier weer een waar eldorado voor vogels, maar we moesten uitkijken om niet de grote naar beneden rollende rotsblokken op ons hoofd te krijgen. Gelukkig wist iedereen zich tijdig in veiligheid te brengen en rolden de stenen aan ons voorbij. Zo kwamen we toch bij de rivier aan, waar we ons voorzichtig een weg baanden over de grote witte keien. Gezocht werd er naar de Brown Dipper en Little Forktail. Marco liep een stuk de rivier af en als fotograaf hield ik hem goed in het oog, zo dat ie niet stiekem iets fotografeerde wat ik niet ..... ;-) Toen ik weer eens naar hem keek zag ik een kleine bruine vogel achter hem op een steen zitten en het werd al snel duidelijk dat we de Brown Dipper gevonden hadden. Met gebarentaal probeerden we Marco te waarschuwen, maar in plaats van om te kijken, bleef hij naar ons kijken om te zien wat we zeggen hadden. Gelukkig werkte de vogel mee en kwam hij onze kant opvliegen en ging vlak voor Marco zitten. Terwijl we de vogel aan fotograferen waren, schoten er een Grote Gele Kwikstaart en een 'Witte Kwikstaart' door mijn ooghoek, waaraan ik verder geen aandacht besteedde. Hoe verkeerd, maar gelukkig keek Kees beter en onder de uitroep van 'Little Forktail' waarschuwde hij de rest. Voordeel was dat ik gelijk wist waar ik moest kijken en de vogel snel in beeld had.

De 2 targetsoorten voor deze plek waren in ieder geval binnen, nu kijken wat er nog meer zat. Langs het pad naar de rivier, waarover we langzaam terugliepen, bleek nog heel wat te zitten. Soorten als, Rufous-bellied Niltava, White-browed Fantail, Yellow-bellied Fantail, Black-rumped Flameback, Lesser Yellownap, Gray-capped Woodpecker, Long-tailed Minivet, Gray-headed Canary-flycatcher, Black-throated Tit en zeer fraai 2 Yellow-throated Martins. Hierna reden we nog wat plekje af, o.a. op zoek naar de Long-billed Thrush, die kregen we helaas niet te zien.

Rond de lunch waren we weer terug in het hotel. Lunchen, koffers inpakken en dan op weg naar Pangot, onze volgende bestemming. Eerst stoppen we nog even bij een nest van de White-rumped Vulture, waar 3 vogels worden gezien. Eens zo algemeen in India dat je ze niet kon missen, nu door het gebruik van hormonen/gif bijna uitgeroerd in India en moet je de vogels zoeken. Dit waren de enige vogels van de reis!

Onderweg keken we nog kort even bij de Corbett Waterfalls, maar helaas geen forktail te vinden. Bij een kleine stuwdam een mooie groep Casarca's en Little Cormorants en vandaar reden we steeds hoger de bergen in. Nog een tussenstop voor een forktail leverde helaas weer niets op, hoger op zagen we in de bergen een Goral staan. Een kleine tussenstop/check voordat we aan het laatste stuk mochten beginnen en in het donker reden we over een smal onverhard pad door de bergen naar het hotel. Af en toe was er een opstopping als we teveel tegenliggers hadden en op de smalle weg moesten manoeuvreren om elkaar te passeren, maar uiteindelijk zagen we het hotel voor ons opdoemen. Uitstappen en een stukje in de duisternis naar de receptie en daar deed een warm kachelkje en koffie weer wonderen. Even uitzoeken waar iedereen kwam te zitten en toen we daar weer uit waren was het lekker eten aan het diner.

Kees en ik zaten heuvelafwaarts en elke keer was het kleine steile stukje naar boven terug (door de ijle lucht, zei ik maar) een hele klim. Hier hadden we twee bedden op de begane grond en 1^e verdieping, dat sliep rustig. ;-)

4 December

's Ochtends vroeg voor het eerste licht op weg gegaan, ontbijt werd meegenomen alleen een warme kop koffie werd genuttigd. Want we moesten in alle vroegte de Koklass (na 3 dagen vergeefs zoeken ook wel 'Kokhals' genoemd) Fazant te zien te krijgen.

Twee jeeps kwamen voorrijden en de groep werd hierover verdeeld. Rustig reden we de berg al hoger en hoger op, onderweg speurend naar een mogelijke fazant. Ze werkten niet mee en lieten zich niet vinden. Maar genoeg andere vogels op de 2 tussenstops die we maakten; White-throated Laughingthrushes, Vlaamse Gaai, Black-headed Jays, Black Bulbuls, Zwartkeellijsters, Blauwe Rotslijster (met rode buik), een mooie flock met Buff-barred Warbler, Bar-tailed Treecreeper, White-tailed Nuthatch en Spot-winged Tit.

Genoeg om onze lijst dik aan te vullen en volop te genieten van wat we zagen.

En toen gingen we naar 'de plek van de Cheer Pheasant', een nog zeldzamere en moeilijkere fazant, maar onze groep bleef fanatiek en liet zich niet uit het veld slaan door de vergeefse zoektocht in de ochtend.

Terwijl we ons ontbijt en eerste koffie nuttigde en stonden op te warmen in de eerste ochtendzon (in het bos was het in de vroegte nog best koud), bleek dat wij niet de enige waren. Enkele agames deden hetzelfde op de rotswand en lieten zich nog rustig bekijken. Intussen hadden de gidsen een telescoop gepakt en stonden al fanatiek de rotshellingen af te zoeken, terwijl wij bleven hangen bij de Himalayan Vultures en een Slechtvalk die voor ons toch ook nog bijzonder en fraai waren. Maar dat duurde hooguit maar 10-15 minuten, toen onze gids

Ratan ons riep omdat hij de Cheer Pheasant had gevonden!!! Dat ging gelukkig een stuk gemakkelijker en even later stond iedereen door een telescoop de fazanten te bewonderen. We konden nog dichterbij komen door de weg de hoek om te volgen en later stonden we boven de fazanten het ene na het andere plaatje te maken. Bewijzen zouden we hebben! Maar ons eenvoudige volkje werd al gauw weer afgeleid door Altai Accentors, Rock Buntings, Blue-capped Redstart en nog meer soorten. De Himalayan Vultures gaven een show weg en begonnen zo vlak boven ons te vliegen dat teletenzen een overbodige luxe waren. Da's pas genieten! Maar we genoten niet alleen van de vogels. Hadden we tot nu toe eigenlijk van de bergen alleen maar naar het zuiden gekeken, waar je een grote stof/smogwolk zag wat India moest zijn, nu kregen we ook uitzicht op het noorden en dat was 'different biscuit'! Daar lagen de mooie besneeuwde toppen van de Himalaya op een zo 50 kilometer afstand. Indrukwekkend die hoge bergen van Tibet met hoogtes van zo'n 7 kilometer (wijzelf zaten rond de max. 2800 meter). Hier moesten weer plaatjes gemaakt worden en Peter en ik vereeuwigden elkaar, op de achtergrond de ruige besneeuwde toppen op de voorgrond de 2 ruige ongeschoren mannen. Hierna reden we weer rustig bergafwaarts richting het kamp, maar met nog enkele mooi tussenstops. De eerste tussenstop van voor de Rufous-bellied Woodpecker, waarvan enkele zich fraai lieten bekijken. Verder soorten als Spot-winged Tits, Great Tits, Green-backed Tit, Bar-tailed Treecreeper, Lemon-rumped Warbler, Plain Mountain-finch, Striated Prinia etc. werden nog weer fraai bekeken en maakten de terugrit weer onvergetelijk. (Tjonge, als ik dit teruglees springen de tranen in mijn ogen). Terug bij het kamp moesten we lunchen, maar daar zaten ook nog weer zoveel mooi vogels, als Yellow-breasted Greenfinch, Rufous Sibia, Black-headed Jay, Mountain Chiffchaff, Black-throated Accentor en Gray-backed Shrike, dat we met tegenzin naar binnen gingen. Gelukkig gleeed de lunch snel naar binnen (en niet terug naar buiten) en iedereen was nog fit om een middagwandeling in het dal te gaan maken. Ook weer een wandeling door een variatie aan terreinen en biotopen met weer veel vogelsoorten. Upland Pipit, White-capped Bunting, Streaked Laughingthrush, Rufous-gorgeted Flycatcher, Chestnut-bellied Rock-Thrush, Black-lored Tit, Velvet-fronted Nuthatch en Asian Barred Owllet, om maar enkele leuke soorten te noemen. En laten we dan niet de prachtige Red-billed Blue Magpie vergeten! De zoektocht naar de Spotted Forktail was op de heenweg tevergeefs, maar op de terugweg liet de vogel zich prachtig bekijken. Veel indrukken werden weer opgedaan, daarna verwerkt en doorgesproken bij het avonddiner, dat betekende een goede nachtrust, hoewel de buitentemperatuur goed koud was.

5 December

Vandaag gaan we de omgeving van Sat Tal onveilig maken. Eigenlijk zouden we dat pas de volgende dag doen, maar omdat de trein naar Bharatpur niet rijdt (ach, het blijft India) moeten we de reis per bus doen. Dat duurt wat langer, dat weten de mensen die het verkeer (als je het zo mag noemen) in India kennen, en zo zou er te weinig tijd over zijn om dat morgenochtend nog in te plannen. We hadden er geen probleem mee, de verhalen over de soorten die daar voorkomen, deed ons in de ochtend haastig de jeeps instappen (of was het de temperatuur?). De heenweg bracht ons o.a. nog enkele Red-billed Blue Magpie, voordat we in een diep dal bij een klein plaatsje (Kianchi Dham) weer de beek gingen verkennen op zoek naar forktails. In het dal was het goed koud, zeker in de ochtend, nu de zon er nog niet in scheen, dat scheelde toch een heel aantal graden. Maar mannetjesputters als wij waren, draaiden wij daar onze hand niet voor om, die forktails moesten op de lijst. De Spotted Forktail was snel gevonden en werd na een kleine zoektocht gevolgd door de Slaty-backed Forktail. Verder soorten als Crested Kingfisher, IJsvogel, Grey Treepie en een mooie groep Red-breasted Parakeets. Toen werd voorgesteld om verderop te gaan kijken, waren de meeste verkleumde deelnemers daar niet op tegen. En toen we een uurtje later op een warme helling in de zon zaten de ontbijten, kwam het fanatisme weer boven. De jassen gingen uit, bij de meest stoere ook al de fleece-jacks. Het ontbijt smaakte naar meer, de groep was onverzadigbaar. Even later liepen we alweer de bosjes uit te kammen. Black-throated Accentors waren de eerste (als we de Red-vented Bulbul natuurlijk niet meetellen!) die zich lieten zien. Zwarte Vrouwen en Stepparenden vlogen boven ons. Lemon-rumped Warblers lieten zich goed bekijken met daarachter een Blue-fronted Redstart. Oostelijke Braamsluipers en Common Bushchats vertroebelden het beeld, maar bij een Long-tailed Shrike bleven de mensen weer even langer stilstaan. De Rufous-breasted Accentor wilde eerst niet echt meewerken, maar later werd hij door iedereen toch prachtig gezien. Een Smoky Warbler was zo welwillend om, hoewel steeds kortstondig, open bloot in zicht te gaan zitten. Met onze camera's schoten we de ene na de andere Gigabyte vol en zelf als je 's avonds de ergste 'crap' eraf gooide, bleven er nog genoeg Gb's over om mee naar huis te nemen. We staken de weg over en weer een mooi dalletje met weer (nieuwe) soorten, zoals Pink-browed Rosefinch, Rusty-cheeked Scimitar-Babblers Scaly-breasted Wren-Babbler, die even kortstondig maar wel zeer fraai bovenin een klein bosje zat te zingen. Erg fraai vond ik de groepjes Red-billed Leiothrix (Japanse Nachtegalen), die in kleine groepjes door de bosjes scharrelden. Je kent ze zo goed uit de kooitjes en nu vrij in de natuur..... Een boom met twee Asian Barred Owllet lokte een enorm aantal zangvogeltjes, hard scheldend lieten ze zich fraai zien en konden wij ze mooi bekijken. Wel wist ik hier de Small Niltava te missen, je kan niet alles hebben. Opvallend is dat al die uiltjes hier in het volle daglicht gemakkelijk zichtbaar in de meest open takken zitten, zouden ze in Nederland ook eens moeten doen! Maar er schenen nog meer mooie plekjes te zijn, dus reden we weer een stukje verder met de bus. Nu kwamen we echt bij het meer van Sat Tal aan. Een Great Barbet deed zijn best om zich mooi te laten zien, voordat we een klein prachtig dalletje ingingen. Aan het eind een open stuk en daar kwamen we weer in een flock van tientallen kleine zangvogels terecht. Het begon met een Golden Bush-Robin, maar al snel volgden soorten als Golden-spectacled Warbler, Rufous-gorgeted Flycatcher, Rusty-tailed Flycatcher, Blue-winged Minla, Red-billed Leiothrix,

Rusty-cheeked Scimitar-Babbler, Ashy Bulbul, Speckled Piculet en nog een Jungle Owlet. Genoeg om ons weer lang bezig te houden en met enige weemoed weer terug te keren naar de bus. Er werd gegeten in het restaurant en vandaar nog een kleine wandeling het bos in omdat het gebied langs het meer (o.a. goed voor Roodkeelnachtegaal) helaas niet meer toegankelijk zijn. Hoogtepunten waren hier nog Russet Sparrow, Ashy-throated Warbler en Fire-breasted Flowerpecker. Hierna moesten we weer terug naar ons hotel, leverde met de ondergaande zon nog prachtige gezichten op de hoge bergtoppen van de Himalaya en de zoektocht naar de fazanten, voor een enkeling, enkele uit een boom vliegende Kalij Pheasants. In het donker kwamen we weer aan, strompelden naar onze appartementen, douchten, dineerden, lieten en toen weer vroeg naar bed.

6 December

Om 10 uur zouden we vertrekken op weg naar het zuiden, naar Bharatpur. Het zou een lange busrit worden vandaag met een uiteindelijk aankomst in het 'Mud Hotel', met een korte overnachting om dan weer verder te gaan naar onze volgende bestemming de Chambal River.

Maar om 's ochtends uit te slapen terwijl we de Koklass Pheasant nog niet gezien hadden was vele te gortig, daarvoor moesten we eerst nog een poging wagen. Derhalve stonden de meesten van ons vroeg in de koude schemer weer klaar om weer in een jeep te springen. Weer werd er duchtig vanuit de auto gespeurd, tussenstops gemaakt en langs het pad gewandeld om die bestjes te zien te krijgen. Het mocht niet baten, ze bleven voor ons onzichtbaar. Wel nog een Upland Buzzard, Green Shrike-babblers, Lemon-rumped Warblers en Buff-barred Warblers, net voldoende om ons de fazanten te doen vergeten.

Bij het ontbijt nog bezoek van Rufous Sibia's, Black-headed Jays, Yellow-breasted Greenfinch en diende zich toch nog een vrouwtje Dark-breasted Rosefinch aan, je kunt hem maar in de pocket hebben.

Toen maakten we ons klaar voor een lange busreis door het drukke India. Files door suikerrietboeren, die in kilometer lange rijen voor de suikerfabriek stonden te wachten om hun lading te lossen. Sommigen met de vrachtwagen, anderen met een tractor ervoor, weer andere gebruikten de zeboe als trekdier. En het loopt/rijdt allemaal op de weg, afgewisseld door brommertjes en driewielers. Drukte, drukte en drukte! Een hond die niet op tijd van de weg afloopt wordt voor onze ogen aan flarden gereden en je ziet ze ook regelmatig langs de weg liggen. Meestal vallen ze op doordat je de Zwarte Wouwen en Huiskraaien ziet genieten van de overblijfselen, niemand anders ruikt de lijken op.

Een tussenstop levert nog enkele Stepparenden, Indian Spotted Eagle en een Thick-billed Flowerpecker op, verder zou de dag vrij weinig vogels opleveren, behalve degene die je vanuit de bus kon determineren.

Halverwege de avond komen we in het hotel aan, een groot gebouw/fort gebouwd door de Engelsen. We krijgen onze kamers aangewezen, voor Kees en ik schiet echter geen 2-persoonskamer over. We krijgen uiteindelijk allebei een eenpersoonskamer, maar die was zo groot en ruimschoots voldoende geweest voor 2 personen. We klaagden maar niet. ;-)

In een grote zaal konden we nog dineren onder het gezang van wat Indiërs en het dansen van hun kinderen. Lijsten stelden we uit tot de volgende dag, er was toch niet veel gezien, en omdat we morgenvroeg om half 4 weer verder moesten, verlangden de meesten toch naar hun bed.

7 December

Vroeg stonden we op om nog voor vertrek een bak koffie naar binnen te krijgen. En om half vier vertrokken we voor de volgende etappe van onze reis. Bij het eerste licht maakten we een kleine stop bij een restaurant. Dat werd een leuke tussenstop, want hiernaast lagen enkele kleine watertjes waar we weer een heleboel (nieuwe) soorten zagen als Painted Stork, Black-necked Stork, veel soorten eenden waaronder de Spot-billed Duck en veel steltlopers.

Daarna weer door verder naar het zuiden en door de drukte. Erg druk en wat oponthoud hadden we bij een tempel waar duizenden bezoekers in honderden bussen op bezoek gingen. Maar toch kwamen we uiteindelijk bij het Rode Fort om daar een kleine stop te maken en de Taj Mahal in de verte en de mist te bewonderen. Een bezoek sloegen we over omdat we liever een boottocht over de Chambal rivier maakten. Een lunch en nog wat kilometers later kwamen we aan bij de Chambal rivier. De weg erheen was al erg mooi en rijk aan vogels, enige tussenstops waren nodig. Veel klein spul werd er gezien, waaronder Crested Bunting, Long-tailed Shrike, Tawny Pipit, Indian Bush-robin, Palmtortel, etc. Het laatste stuk moesten we lopen door een dor droog terrein, maar ook hier was weer veel te zien, voornamelijk piepers en tapuiten, met o.a. Woestijntapuit, Isabeltapuit, Duinpieper, Paddyfield Pipit, Long-billed Pipit, Witte Kwikstaart, Masked Wagtail en Citroenkwikstaart.

Uit de verte zagen we de Indian Skimmers al op het eilandje zitten, die waren binnen, maar wilden we ook nog van dichterbij zien. We liepen al vogelend naar de twee bootjes, die klaar lagen, en stapten via een klein landtongetje toch met droge voeten in. Een extra gids erbij in ons bootje en daar gingen we. Eerst die Indian Skimmers op de foto zetten, daarna weer verder de rivier af. Krokodillen en Gavialen genoeg maar ook aan vogels werd er veel gezien. Een Arendbuizerd en meerdere Aasgieren, de eerste groepen Indische Ganzen werden ontdekt, Casarca's ..... een uitroep Black-bellied Tern voegde voor een ieder weer een soort toe aan de lijst, en daar zaten ze dan aan de oever van de rivier, de Great Thick-knees, mooie imposante vogels. De Havikarend werkte mee door mooi op de rotswand bij zijn nest te gaan zitten en liet zich mooi fotograferen, enkele Woolly-necked Storks, een groep Krooneenden met een Tafeleend ertussen, overvliegende Zwartkopmeeuwen, Chinese Klauwier, Zuidelijke Klapekster, het kon niet op. Onze gids ontdekte op de oevers nog enkele Sand Larks, was goed kijken, maar later vonden we ook zelf nog enkele exemplaren. De tocht was eigenlijk te snel weer voorbij, op de terugweg nog een tussenstop waarbij we de Crested Buntings nog mooier te

zien kregen en ook de eerste Crested Honey-buzzards. Nog even lunchen op de lodge met Grey Hornbill, Brown Hawk-Owl en in de schemer meerdere Indian Flying Foxes.

Vandaar ging de tocht weer verder Bharatpur, onderweg opgehouden door vele bruiloften op straat (scheen een dag te zijn waarop alle Hindoeïstische mensen trouwen), om in de avond bij ons hotel 'Sunbird' te arriveren. Weer het gebruikelijke 'gevecht' om de juiste kamers te krijgen en de juiste koffers in die juiste kamers, maar nadat weer gelukt was, was het weer lijsten, dineren en slapen.

8 December

Eindelijk was het zover. Na een vroeg ontbijt gingen we naar Bharatpur. Althans eigenlijk heet het Keoladeo Ghana National Park, maar iedereen kent het als Bharatpur. Veel verhalen over gehoord, veel over gefantaseerd, maar de werkelijkheid bleek het toch heel anders dan ik had voorgesteld. Een schitterend park, maar je moet je de Indiase omgeving erbij inbeelden niet de Hollandse!

Met de bus reden we naar de ingang en van daar naar de parkeerplaats. We besloten rustig te gaan lopen, dan zie je in het algemeen het meest. Eerst liepen we een klein stukje vanaf het hoofdpad, later zouden we het hoofdpad gaan volgen. Dit omdat we daar een grote kans hadden om de Orange-headed Thrush te zien. Dat werd een hele zoektocht, de gids en enkelen van ons kregen een glimp te zien, maar een overtuigende waarneming was het niet. Maar weer genoeg andere soorten als Painted Stork, Little Cormorant, Indian Shag, Kwak, White-breasted Waterhen, Blauwborst, Smyrna IJsvogel, etc.

Leukste soorten waren 2 Spotted Owlets, een Grey Nightjar rustig slapend op een boomtak, Brown-headed Barbet en een Brooks' Leaf-Warbler.

Hierna keerden we terug naar het hoofdpad en begonnen dat rustig af te lopen. Het begon vrij droog, maar hoe verder we liepen hoe natter het gebied werd. Naast de weg veel bosjes maar gelukkig veel openingen erin, waar je over de (natte) terreinen kan uitkijken. En dat leverde weer veel leuke soorten, mooie waarnemingen en foto's op!

En hoe beschrijf je zo'n tocht in het kort om een goede indruk te geven van alles wat je ziet? Een poging .....

In het droge terrein nog weer Spotted owlets, Minivets en toch uiteindelijk zeer mooi een Orange-headed Thrush vlak langs de weg en ook nog op de foto te krijgen. Een nest van een Dusky Eagle-Owl, waarbij de vogel met zijn grote kop net over het randje kijkt. Als je in het natte gedeelte komt, kom je terecht in een zeer grote kolonie van Painted Storks, Indian Shags en Little Cormorants, gemengd met Black-necked Ibis, Lepelaar, Openbill Stork etc. Daaronder lopen de White-breasted Waterhens, met goed kijken krijg je ook de Brown Crake en Bronze-winged Jacana te zien. De bosjes leven van de kleine zangertjes, veel Hume's Bladkoningen, Braamsluipers en Struikrietzangers, maar ook Oostelijke Orpheusgrasmus. In de lucht roofvogels als Bruine Kiekendief en Bastaardarend. Alle soorten reigers in overvloed en dan zeer ver weg, maar goed te zien, 2 Sarus Kraanvogels. Begin van de middag weer een snelle lunch halverwege het park, maar intussen liep iedereen toch gewoon vogels te kijken. Een Hop liet zich prachtig zien, nog een Grey Nightjar op een tak, een Indian Golden Oriole, 2 Collared Scops-Owls in een boom, een Taigavliegenvanger en de eerste Cotton Pygmy-goose. De uitkijktoren werd beklommen en grote waterpartijen afgespeurd. Duizenden eenden, verdeeld over veel soorten, met daartussen o.a. Bronze-winged & Pheasant-tailed Jacana's.

We liepen na de lunch weer verder met hetzelfde spectrum aan soorten. Lesser Whistling-ducks en Grey-headed Swamphen lieten zich nu beter zien en fotograferen. Een grote varaan op de weg, een Nilgau met jong was weer een ander aanblik. De eerste Red Avadats lieten zich hier zien. En uiteindelijk, na veel wevernesten in de bomen te hebben zien hangen, zagen we nu ook de eerste wevers en wel twee soorten, de Black-breasted & Baya Weaver.

We gingen weer terug naar de lunchplek en daar stonden 6 Riksja's klaar om ons verder mee te nemen het park in. We gingen naar een plek waar Large-tailed Nightjar mogelijk was. De gids en de rijders zochten lang de omgeving af, maar helaas het feest ging niet door. Daarna werden we netjes terug gefietst naar de ingang, Kees en ik knus tegen elkaar gedrukt in de smalle Riksja. De rijders kregen een dikke fooi, wilde daarvoor wel netjes op de foto. Enkele kochten nog wat boeken in de shop, de meesten wachten tot 's avonds, omdat naast ons hotel ook nog een 'Bookshop' zat. De eigenaar trok je zowat naar binnen en wilde het liefst tekeningen van hemzelf, vader en broer verkopen. Sommige zwichten, andere kwamen alleen met een boek terug, het boek over de zoogdieren van India was erg gewild.

En ja, hoe vullen we de avond dan, zeg maar, lijsten, eten, praten, lachen en dan weer slapen.

9 December

Het plan was om 's ochtends eerst buiten het park te gaan vogelen omdat we daar nog enkele leuke soorten konden zien die we niet in het park zouden zien. Vol goede moed stonden we met het eerste licht buiten, maar helaas zagen we erg weinig. Een dikke mist ontnam ons het gezicht, maar hield ons niet tegen om toch te vertrekken in de hoop dat deze gauw zou optrekken. Aangekomen op de eerste plek bleek dat niet het geval. Voorzichtig manoeuvreerden wij ons langs het pad en de rivier (de buurt werd gebruikt als openbaar toilet) maar met maar enkele meters zicht bleven de meeste vogels buiten ons gezichtveld. We hoorden ze wel, de Witgatjes, Tureluurs en Steltkluten, maar zien was bijna onmogelijk, laat staan om de betere soorten te vinden. Enkele zagen we zoals Temmincks Strandloper, Citroenkwikstaart en Indian Silverbill. Derhalve gingen we verder hopen dat de plekje in de stad minder mist en meer zicht zou opleveren. En dat deed het uiteindelijk ook. We zochten een aantal vieze poeltjes en ruige terreintjes af tussen de behuizing en drukke bevolking en dat leverde uiteindelijk toch weer op. Begon het rustig met een groep van 150 Citroenkwikstaarten (met ondersoort *calcarata* ertussen), White-breasted Waterhen en verschillende soorten steltlopers, daarna leverde het laatste plekje toch de soort op die we zochten. Het begon met 3 stuks, uiteindelijk waren het er 11. Het waren Painted Snipes die

zich mooi, geheel vrij, lieten zien. Je moest er wat voor over hebben, maar dan had je ook wat. Hierna gingen we door om in wat akkerbouwgebieden (voornamelijk koolzaad) te kijken. Onderweg nog een mooie groep met Wire-tailed Swallows op de draad. De eerste uitstap was goed voor enkele prinia soorten, Indian Silverbill, Chestnut-shouldered Petronia en Yellow-wattled Lapwing.

De tweede stop gaf meerdere soorten steltlopers, piepers en prinia's, Grijsze wouwen en een Small Indian Mongoose. Hierna was het weer tijd om terug te gaan en in de middag nog een wandeling door het park te maken.

Bij binnenrijden moesten we snel zijn om een 3.5 meter lange Indian Python snel weg te zien kruipen. Later zagen we in een hol nog een klein stukje slang zitten, maar niemand durfde hem er even uit te trekken.

We besloten nu rechtsom te lopen. De eerste nieuwe soort, die we met behulp van het afdraaien van het geluid mooi te zien kregen, was de Clamorous Reed-Warbler. In de grote waterpartijen weer veel eenden en reigers, in de bosjes de Struikrietzangers, Braamsluipers en Kleine Vliegenvangers. Een Dusky Eagle-Owl zat te roepen, de Marshall's lora reageerde maar een keer kortstondig op het geluid, daarentegen lieten de Brooks' Leaf-Warbler en een Sulphur-bellied Warbler zich wel goed bekijken, de laatste een zeldzaamheid voor het park. Weer een mooie middag en rustig liepen we weer terug naar de uitgang.

Dineren, lijsten en slapen was het motto, want de volgende dag een trip naar de volgende bestemming.

10 December

Vandaag stond er weer een busrit op het programma naar onze volgende bestemming Ranthambhore.

Wel een rit waarin we veel stops onderweg zouden maken en zo ruimschoots aan het vogelen zouden toekomen. De tussenstops waren voornamelijk in de wat drogere terreinen (in de veelal akkerbouwgebieden met koolzaad) om daar o.a. de Indian Courser proberen te vinden.

Dit leverde dan weer soorten op als de Ashy-crowned Sparrow-Lark, Kortteenleeuweriken, Duinpiepers, Bruine Klauwier, Zuidelijke Klapekster, veel Grijsze Wouwen, Kleine Groene Bijeneter, prinia's, Purple Sunbirds, de eerste Variable Wheatears, Woestijntapuit, Isabeltapuit, Bay-backed Shrike, maar bij wat water zat toch ook weer een River Tern en boven een riviertje vlogen Black-bellied Terns en Dusky Crag-Martins. Op de Indian Courser moesten we nog even wachten.

Halverwege de middag de (meegebrachte) lunch bij een klein restaurantje, waar we de belangstelling hadden van veel Indiase kinderen. Een bergrug deed ons vermoeden dat we weer een hoger gelegen gebied ingingen, maar niets was minder waar. Na de bergrug volgende weer het platte Indiase landschap. Begin van de avond arriveerden we in ons hotel, kregen onze kamers, aten wat en keken alweer uit naar de volgende dag, er stonden weer tijgers op het programma.

11 December

Vol goede moed stapten we 's ochtends weer uit bed, we zouden weer tijgers gaan zoeken en vogels nog als toetje erbij krijgen. Het kon niet beter dachten we. In de ochtendkou stonden we te wachten op de open bus, die ons door het park zou rijden. Tot onze verbazing zat deze echter al half vol en waren de beste plekjes al bezet met 'tjigertoeristen'. We moesten inschuiven op bankjes waar je 20 cm ruimte had voor je benen. Marco die naast me zat moest schuin gaan zitten, daarbij had ik nog een klein plekje over op de bank. En als de bus dan ook nog eens 50 km/u gaat rijden op onverharde bergpaden met veel kuilen, dan begrijp je dat we niet gemakkelijk zaten. Maar goed, we reden een park in het kregen een ticket voor trail 5. Achteraf gezien niet de mooiste, ook als de bus driekwart van de reis hard door het park scheurt. De plekken waar we stopten waren echter mooi en werden afgespeurd naar vogels en tijgers. De laatste kregen we helaas weer niet te zien, maar dat kwam ook omdat je al rijdend zo werd heen en weer geschud, zodat er weinig te kijken en te bespeuren viel. Wel leverde de trip nog enkele leuke soorten op, met als leukste toch wel de Sirkeer Malkoha en bij de uitgang de zeldzaam geworden (ook door het gif) Indian (Slender-billed) Vulture op nest.

Halverwege de ochtend kwamen we terug en Kees besprak met de gids dat we voor de rest van de tijd toch een bus voor onszelf wilden hebben, zodat we goed konden zitten en wat meer konden kijken. Dat werd netjes geregeld en zo reden we hierna in onze eigen bus een mooie route eerst buiten het park. Hier waren nog ruige terreinen waar we kans hadden op Indian Courser en Painted Sandgrouse, soorten die we toch graag op onze lijst hadden. We maakten weer enkele mooie tussenstops en kleine of langere wandelingen door het gebied. Indian Rollers lieten zich mooi bekijken, afgewisseld door Zuidelijke Klapeksters. Prinia's waren er in overvloed aanwezig, een mooie grote groep Ashy-crowned Sparrow-Larks, met daartussen Indian Bushlark en later ook nog 2 Rufous-tailed Larks.

Een groepje kwartels bleken Jungle Bush-Quails te zijn en even daarna kregen we de Indian Coursers in beeld. Vijf stuks, die steeds op gepaste afstand bleven en ons niet dicht lieten benaderen. We konden ze mooi bekijken en toch erg fraaie beestjes. Hierna reden we door naar een grote heuvel, de plek voor de Painted Sandgrouse. Voorzichtig liepen we de heuvel op, eigenlijk meer goed speurend op de grond dan lopend omdat we de vogels graag wilden ontdekken voordat ze opvlogen. En dat lukte, Kees zag de vogels ruim op tijd zitten en deze lieten zich mooi bekijken en fotograferen, vertrouwend op hun schutkleur.

En deze successen gaven ons moed voor de middagtrip het park in. Wat we niet wisten was dat we een trail (nr. 4) toegewezen kregen waar al twee dagen een tijger met 'kill' werd gezien. De gids reed hard door, waarom vroegen wij ons af, maar na een half uurtje rijden werd ons dat duidelijk. Er stonden al enkele jeeps en wij stopten erachter. 'Tiger', zei de gids, 'waar???' vroegen wij ons af, want we zagen niets. De plek werd uitgelegd aan de hand van een grote boom, net links daarvan moest het zijn. We zagen eerst niets, totdat ik een staartje hen en weer zag zwiepen en onmiskenbaar een tijgerstaartje! Maar waar lag nou die rest van die tijger? We klommen op

de bankjes en dat gaf alweer meer inzicht in de situatie, een witte doch gestreepte buik gaf al iets meer bloot van de tijger die we zo graag wilde zien.

Maar nu we het beest hadden, wilden we meer, wilden we alles en duurde het wachten toch lang.

En toen opeens kwam die kop omhoog en keek je recht in de felle ogen en tegen een felle tijgerkop.

Vreugdekreten en was er ruimte in de bus geweest dan hadden sommige een vreugdedansje gedaan. Maar er kwam nog meer. Ik was de eerste bewijsplaatjes aan het schieten, toen de tijger rustig opstond en langzaam richting onze bus begon te lopen. Halverwege even stoppen om te poepen en te plassen. Helaas stond mijn scherpstelling nog op handmatig, leverde een aantal onscherpe foto's op, maar gelukkig had ik het tijdig door. De tijger liep rustig door, vlak onder de bus langs op enkele meters. We keken eens naar de gids (we hadden de beelden nog in ons hoofd van You-tube, waar een tijger een man op een olifant aanviel), maar deze zei ons rustig te blijven, dan ging het goed. En dat ging het ook, de tijger stak achter de bus langs het pad over en begaf zich naar een plas om daar eens rustig te gaan drinken. Trok zich niets aan van al de drukte om hem heen, ging nog even rustig liggen, zodat wij nog wat plaatjes konden schieten, om daarna rustig het bos in te lopen en over de heuvel te verdwijnen. Euforie in de bus, eindelijk .....

We draaiden om om verder in het park nog vogels te gaan kijken. De Sambar en de White-spotted Deers waren nu nog mooier en een rustig plekje langs een grote plas leverde weer heel wat soortjes op. Steltlopers, eenden, Citroenkwikstaart, River Tern, reigers, het zat er allemaal. Twee Spotted Owlets zaten nog gezapig naast elkaar op een takje en een klein ommetje (omdat er een Luipaard gezien was) leverde ons nog een mooi koppeltje Painted Spurfowl op. We hadden ze al eerder kortstondig kunnen bekijken, nu hadden we langdurig zicht op deze mooi kippies.

Je begrijpt dat we 's avonds bij terugkomst in het hotel, onder het eten en lijsten, elkaar veel te vertellen hadden over die schitterende dag. Een ieder had het weer op zijn eigen manier beleefd en moest het aan de ander kwijt. De meesten sliepen als roosjes die nacht.

12 December

Hoewel we nog een tocht door het park konden maken, besloten we die dag buiten het park te gaan vogelen.

Daar hadden we nog kans op enkele leuke soorten en konden we ook de bus uit voor korte of langere wandelingen. Zo vertrokken we in de vroege ochtend met onze eigen open bus het veld weer in.

Eerst werden een heel aantal berghellingen afgespeurd naar luipaarden, deze kregen we helaas niet te zien. Wel ontdekten we 3 Indische Gazelles langs de weg en besloten daar even de gaan lopen. Black-rumped Flamebacks lieten zich mooi bekijken, meerdere soorten parkieten, Commin lora, zomaar een kleine greep uit de soortenrijkdom. De volgende stop had White-bellied Drongo, White-browed Fantail, Kleine Vliegenvanger, Tickell's Flycatcher en Yellow-crowned Woodpecker. Een Besra zittend op een paal liet zich fraai fotograferen. Vanuit de bus ontdekten we nog enkele kwartels, nu de Small Buttonquail.

En zo parkeerden we onderaan een dam, waar we opklommen en over een groot water (lake Mansarovar) uitkeken. Een grote groep Zwarte Ooievaars, Great Thick-knees, Reuzenzwartkopmeeuw, River Tern, Casarca, het was er allemaal weer aanwezig. Toen hoorde onze gids de roep van de specht waar we de hele ochtend al op zoek naar waren geweest, de White-naped Woodpecker. De MP3-speler bracht weer uitkomst. Bij het afspelen kwam de specht naar ons toegevlogen en ging uiteindelijk vlak voor ons zitten, de fotografen konden weer aan het werk. Hierna keerden we weer terug naar het hotel voor de lunch.

Tijdens de lunch werd het middagprogramma besproken. Hierbij bleek dat veel mensen de zoogdierengids van India hadden gekocht. Ze hadden daar de Blackbuck in zien staan en die sprak wel tot de verbeelding. En aangezien de laatste twee dagen alles gelukt was, besloten we het lot te tarten en op zoek te gaan naar deze gazelle, wetende dat zo'n tocht ook weer de nodige vogels op zou leveren.

We trokken dus de koolzaadvelden in en we zaten, al vogelkijkend, rustig te wachten tot we in het juiste gebied voor deze antilopen zouden komen, we verwachten weer een ruig stukje steppeachtig gebied. Ondertussen lieten de vogels zich mooi bekijken met Draaihals, Long-tailed Shrike, Bay-backed Shrike, Zuidelijke Klapekster, Common Bushshrike, Variable Wheater, Duinpieper, Common en Large Gray Babblers en ga zo maar door. We draaiden wat heen en weer door de koolzaadvelden en dachten dat de gids de weg een beetje kwijt was. Niets was echter minder waar, uiteindelijk bleek dat we de Blackbucks in de koolzaadvelden moesten zoeken. Dat gaf een andere kijk op de koolzaadvelden en die werden nu driftig afgespeurd. We moesten wachten voor een dichte spoorwegovergang. Wetende dat treinen in India soms wel een vertraging van anderhalf uur hebben, vroegen we ons af hoe lang het ging duren. Maar gelukkig duurde het maar een kwartiertje. Omdat onze gids wat had rondgevraagd naar de aanwezigheid van de antilopen, zagen we opeens een druk gebarend mannetje in het veld. Van de gids begrepen we dat hij dat een Blackbuck had gezien! Dus staken we de spoorlijn over, parkeerden de bus en gingen de koolzaadvelden in. En hier hadden we uiteindelijk geluk, een Blackbuck liet zich springend door de koolzaadvelden aan enkele van ons zien. Gelukkig was hij even later zo vriendelijk, toen wij ons weer hergegroepeerd hadden, om rustig de spoorlijn over te steken, ons even te bekijken en toen weer in de koolzaadvelden te verdwijnen. Al vogelend maakten we de tocht verder af om 's avonds weer blij aan het diner te zitten. Echter van slapen zou het nog niet komen, we moesten om 21:00 h. de trein pakken naar New Delhi. We pakten de bus in en reden naar het station. Daar stonden reeds de 'koelies' klaar om onze koffers te pakken en ons te helpen in te stappen. Samen met de gids leidden zij ons naar het juiste perron. Hier namen wij afscheid van onze gids en toen de trein binnen denderde was het actie geblazen. De kofferdragers wezen waar wij in moesten stappen en gooiden in rap tempo de koffers door een andere deur naar binnen. Goed controleren of alles binnen was en toen kon te trein vertrekken. Daarna opzoek naar de juiste coupés, maar met behulp van een pursor kwamen we allemaal ergens te zitten. Sommige deelden hun coupé met wat Indiërs en kwamen eerst nog wat gezellig bijpraten bij de anderen, maar na elfen werden de slaapbanken uitgeschoven en ging een ieder onder

zeil. Voor zover dit mogelijk was in een heen en weer schuddende en denderende trein met een airco die op volle kracht stond.

13 December

We werden weer vroeg wakker in de trein, maar dat was niet zo moeilijk. We moesten ook weer vroeg uit de trein en de pursor hielp ons om op het juiste station uit te stappen. Daar voelde ik helaas de eerste verschijnselen van wat buikklachten opkomen, de rest van de dag zou ik op een iets lager tempo moeten meedraaien. Op het station stond onze gids en de bus alweer klaar en reden we het laatste stukje door New Delhi naar ons hotel. Daar konden we in 2 kamers even opfrissen, de overige kamers zouden we later krijgen. In het eerste ochtendlicht genoten we ons ontbijt buiten op het dak van het hotel, erg warm was het niet. Daarna pakten we de bus, want we hadden nog een dag, en die moesten we niet onbenut laten, ook al waren ziek. Ofwel onderweg naar het park Sultanpur.

Hier konden we over een gedeeltelijk verhard pad om een groot meer heen lopen. Op de plas weer veel eenden, reigers en een mooie kolonie van Painted Storks. In de bosjes weer veel zangertjes, waaronder Braamsluiper, Blauwborst, Kleine Vliegenvanger, Hume's Bladkoning en enkele prinia's.

Red Avadat liet zich mooi bekijken en hierbij ook Scaly-breasted Munia. Ook een leuke soort was de Witstaartkievit die tussen o.a. de Grutto aanwezig was.

De lunch was voor mij wat witte rijst en een banaan en daarna gingen we buiten het park nog wat drogere gebieden bekijken. Dit liet ik helaas aan mij voorbij gaan en ik bleef in bus. Voor de andere leverde dit tochtje nog soorten op als Chinese klauwier, Indian Courser, Indian Stone-curlew, Yellow-legged Buttonquail en Red-naped Ibis. Drie Sarus Kraanvogels waren zo vriendelijk om vlak naast de bus te landen, zodat ik ze ook nog kon bekijken en fotograferen.

Hierna weer terug naar het hotel en dook ik vroeg met medicijnen het bed in en sloeg het diner/lijsten over. Kees zorgde voor een heerlijke tros bananen, daar kon ik er nog wel van op.

14 December

Ontbijten en ons opmaken voor de terugreis. Ik voelde me een stuk beter, de terugreis zou wel gaan lukken! De bus bracht ons naar het vliegveld en daar konden we al snel onze koffers kwijt. Enkele types met wel heel veel koffers deden wat moeilijk voor ons, maar gelukkig verdwenen ze naar een andere rij en konden we rustig inchecken. Door de douane ging ook gemakkelijk en even later zaten we achter een grote bak 'echte' koffie te genieten. We probeerden onze roepies op te maken, maar dat lukte niet, ook omdat sommige zaken allen buitenlandse valuta accepteerden!? Het vliegtuig kwam netjes voorrijden we konden instappen en op tijd vertrokken we weer richting Helsinki. Hier konden we weer rustig overstappen op onze vlucht naar Amsterdam en ook daar kwamen we op tijd aan. De koffers kwamen snel en weemoedig namen we afscheid van elkaar, maar terugkijkend op een schitterende reis, een leuke groep met fanatieke vogelaars, een gezellige trip en meer van dat soort superlatieven.